

ДОКЛАД

за резултатите от извършената в периода 29.11.2018 година – 05.12.2018 година проверка на дейността на Апелативния специализиран наказателен съд по въззивни наказателни частни дела, образувани по жалби и протести срещу определения на Специализирания наказателен съд, постановени по реда на чл. 270, ал. 1 от НПК по нохд № 2617 / 2018 година

Проверката се извърши на основание Заповед № 2807 от 28 ноември 2018 година на председателя на Върховния касационен съд, основана е на разпоредбите на чл. 114, ал. 1, т. 1, т. 2, и т. 9 от Закона за съдебната власт и има за цел да установи:

- броя на образуваните въззивни наказателни частни дела с подсъдими Десислава Иванчева и Биляна Петрова,
- администрирането на сезиращите документи по делата от първоинстанционния съд,
- постъпването им в Апелативния специализиран наказателен съд (АСНС),
- регистрирането им и образуването на делата,
- изборът на съдия-докладчик и на членовете на съдебните състави и
- сроковете за произнасяне.

Проверката е възложена на комисия в състав:

Галина Захарова – заместник председател на ВКС и ръководител на Наказателна колегия,

Капка Костова – председател на I НО и

Галина Тонева – съдия във II НО.

Комисията посети АСНС на 29.11.2018 година и се запозна с материалите по н. о. х. д № 2617/2018 година по описа на Специализирания наказателен съд (СНС), касаещи образуването, администрирането и движението на производствата по мерките за неотклонение на подсъдимите по делото – Д. Иванчева, Б. Петрова и П. Дюлгерев, както и с въззивните частни наказателни дела, образувани по протести и по жалби срещу постановените от този съд определения по реда на чл. 270, ал. 1 от НПК. Запознаването с материалите по наказателното дело по необходимост налага констатации и по отношение на процесуалното развитие на съдебните произнасяния и относно мярката за неотклонение на подсъдимия Дюлгерев, макар че същият не е споменат изрично поименно в заповедта на председателя на ВКС. Затова за пълнота на изложението в настоящия доклад са включени и изводи за образуването и движението на производствата по мярката за неотклонение и на този подсъдим. Конкретни документи, съдържащи се в н. о. х. д. № 2617/2018 г. и във въззивните наказателни частни дела, посочени изчерпателно от членовете на

комисията, както и справки от електронната система за управление на делата за производствата по мерките за неотклонение, бяха предоставени в електронен вид и изпратени на електронна поща във ВКС.

На комисията бяха предоставени и Вътрешни правила за случайно електронно разпределение на делата и натовареността на съдиите в Апелативния специализиран наказателен съд, утвърдени от председателя на съда – съдия Георги Ушев.

Произнасянето на съда (първоинстанционен и въззивен) по съществуващото на производствата по мерките за неотклонение на подсъдимите, е извън предмета на проверката и на настоящия доклад.

Заповедта за извършване на проверката беше връчена на председателя на съда – съдия Георги Ушев на 29.11.2018 г.

Проверените материали позволяват следните констатации:

Наказателното производство по н. о. х. д. № 2617/2018 г. по описа на СНС е образувано срещу подсъдимите Иванчева, Петрова и Дюлгеров по повдигнати обвинения за извършени престъпления по чл. 302а във вр. чл. 302, ал. 1, т. 2 във вр. чл. 301, ал. 1, предл. 1 и 2 във вр. чл. 20 и чл. 26 от НК.

Обвинителният акт е внесен в СНС на 22. 08. 2018 година (вх. № 10228) и въз основа на него е образувано от и. ф. председател на съда н. о. х. д. № 2617/2018 година. На принципа на случайния подбор за докладчик по делото е определен съдията Хинов.

На 16.08.2018 година адвокат Марковски - защитник на подсъдимата Иванчева, е подал „Молба искане“ по чл. 65, ал. 1 от НПК за изменение на мярката за неотклонение на подсъдимата от „задържане под стража“ в по-лека. Молбата е подадена чрез Специализираната прокуратура (СП) до СНС и е възложена на наблюдаващите делото прокурори с резолюция от 17.08.2018 година.

С писмо от 23.08.2018 година молбата е изпратена на СНС с оглед внасянето ден по-рано на делото в съда с обвинителен акт.

С разпореждане от 24.08.2018 година съдията-докладчик е приел наличие на производство по чл. 270 от НПК и е отразил виждането си, че тридневният срок по чл. 65, ал. 3 от НПК за произнасяне по искане за изменение на мярка за неотклонение задържане под стража е подходящо да бъде отнесен и към съдебната фаза на производството. Поради това, е предоставил молбата на председателя на съда за преценка следва ли да бъде определен друг съдия, който да се произнесе по молбата в периода 27 – 31. 08. 2018 година, когато съдия Хинов ще ползва платен годишен отпуск. В същия ден, чрез системата за случаен избор, за произнасяне по молбата е определена съдия Д. Костова. С нейно разпореждане разглеждането на молбата за мярката за неотклонение е насрочено в открито съдебно заседание на 29.08.2018 година. Веднага е

изпратено писмо до директора на Затвора – гр. Сливен за довеждане на подсъдимата Иванчева за участие в съдебното заседание.

Същевременно, с разпореждане също от 24.08.2018 година, титулярният съдия-докладчик е насрочил провеждането на разпоредително заседание по чл. 247а във вр. чл. 411д, ал. 2 от НПК на 07.09.2018 година, разпоредил е призоваването на подсъдимите и връчване на преписи от обвинителния акт и от разпореждането, както и на техните защитници, на свид. Ваклин и на СП, а също и надлежното уведомяване на всички участници за техните права и процесуални възможности, вкл. връчване на копия от документите по делото при направено от тях искане и посочен начин на предоставянето им. Разпоредено е довеждане на подсъдимата Иванчева за запознаване с материалите по делото на 28 и 29.08.2018 година във връзка с разглеждането на молбата ѝ за изменение на мярката за неотклонение и преди съдебното заседание за разглеждането ѝ.

В съдебното заседание на 29.08.2018 година подсъдимата Иванчева е участвала лично и със защитника си адв. Марковски. Даден е ход на делото и са изслушани доказателствените искания на защитата за назначаване на комплексни СМЕ и СППЕ. Представителят на обвинението е изразил становище, че не възразява срещу така направеното искане. Съдът е назначил комплексна СМППЕ и е отложил делото до изготвянето ѝ, с ново призоваване на страните, като е разпоредил подсъдимата да бъде оставена в следствения арест в гр. София за извършване на допуснатата комплексна експертиза.

С разпореждане от 03.09.2018 година съдия Хинов, като докладчик по делото и с оглед отпадналата необходимост от произнасяне на съдия Костова по искането за изменение на мярката за неотклонение, е постановил извършване на две отделни експертизи за подс. Иванчева – СППЕ и ендокринологична, с конкретни задачи и назначени съответни експерти.

В насроченото на 07.09.2018 година разпоредително заседание по чл. 247а от НПК не е даден ход на същото и то е отложено за 13.09.2018 година, при съобразяване от съда на срока по чл. 247б, ал. 3 от НПК (изтичащ в деня на заседанието) и исканията на подсъдимите за допълнително запознаване с материалите по делото.

След това съдът е дал ход на производството по чл. 270 от НПК. В заседанието е изслушана и приета СППЕ, оставено е без уважение искането на представителя на обвинителната власт за назначаване на повторна такава експертиза и е допуснато изслушване на офталмологична СМЕ за подс. Дюлгеров, с конкретни задачи и назначен експерт. Определен е срок за изготвянето ѝ до следващото съдебно заседание, което да бъде проведено на 13.09.2018 година от 13:30 ч. Разпоредено е конвоирането на подсъдимите Иванчева и Петрова в сградата на СНС на 10.09.2018 година, 11.09.2018 година и 12.09.2018 година с оглед запознаването им с материалите по делото. Изискани

са справки от Затвора – гр. Сливен за достъпа на подсъдимите лица до пратки, вкл. такива, съдържащи документи във връзка със защитата им, както и копие от правилника за вътрешния ред или друг документ, регламентиращ статута и режима по отношение на лишените от свобода с влезли в сила присъди и на подсъдимите по висящи наказателни производства.

Съдебното заседание на 13.09.2018 година е проведено с участието на тримата подсъдими и на техните защитници. Съдът е разгледал по същество молбите на тримата подсъдими за изменение на мерките им за неотклонение от „задържане под стража“ в по-леки. Подсъдимите и защитата са пледирали по съществото на делото, дадена е последна дума на подсъдимите и след проведено тайно съвещание съдът е постановил подробно мотивирано протоколно определение, с което е оставил без уважение исканията на подсъдимите Иванчева, Петрова и Дюлгеров за изменение на мярката им за неотклонение в по-лека. Съдът се е произнесъл и по направено искане за прекратяване на съдебното производство и връщане на делото на прокурора за отстраняване на допуснати на ДП съществени нарушения на процесуалните правила, като го е оставил без уважение. Обявено е, че определенията подлежат на жалба и протест пред АСНС в седемдневен срок от постановяването им. На основание чл. 250, ал. 1 от ЗИНЗС съдът е постановил подсъдимите Иванчева и Петрова да бъдат преместени от Затвора – гр. Сливен в следствен арест в гр. София, с оглед гарантиране ефективното упражняване на правото им на защита.

Срещу постановените в разпоредителното заседание определения са подадени частни жалби от защитниците на тримата подсъдими, по повод на които е образувано

В. н. ч. д. № 406/2018 година на АСНС:

Жалбите са подадени на 17 и 20.09.2018 година чрез СНС до АСНС. Съобщения за постъпването им и преписи от тях са изпратени на СП. Жалбите са изпратени на АСНС с писмо изх. № 6353/21.09.2018 година и на същата дата са получени в АС.

Въззивното производство пред АСНС е образувано от председателя на съда на 25.09.2018 година. С частните жалби са оспорени постановените от СНС определения в разпоредителното заседание от 13. 09. 2018 година, като това относно мерките за неотклонение (по чл. 248, ал. 1, т. 6 от НПК) е атакувано от всички подсъдими, а това относно допуснати на ДП отстраними съществени нарушения на процесуалните правила (по чл. 248, ал. 1, т. 3 от НПК) – само от защитника на подсъдимата Петрова. С жалбите се претендира отмяна на атакуваните определения на СНС. В жалбата на адв. Марковски е направено искане за провеждане на открито съдебно заседание пред въззивната инстанция при условията на чл. 345 от НПК.

В деня на образуване на производството пред АСНС е извършен избор на случаен принцип на съдия-докладчик и за такъв е избрана съдия Вълева. Изборът е проведен между всички съдии от АСНС, като са изключени само съдиите Иванов и Иванова, които са били в отпуск. След това „ръчно“ са определени останалите двама членове на съдебния състав, който да разгледа въззивните жалби – съдиите Димчо Георгиев и Даниела Росенова. Този начин на определяне на състава съответства на разпоредбата на т. 2.1 от „*Вътрешни правила за случайно електронно разпределение на делата и натовареността на съдиите в АСНС*“, според която избраният съдия-докладчик предопределя съдебния състав като член на съответния постоянен съдебен състав, сформиран с нарочна заповед на председателя на съда. Горните обстоятелства се установяват от трите протокола за избор на съдия-докладчик и на член на състава и от съдържанието на посочените Вътрешни правила.

Преписи от жалбите са връчени на АСП на следващия ден след депозирането им, като е указана и възможността за представяне на писмено възражение и посочване на доказателства.

Междувременно и след образуване на въззивното производство в съда е постъпило саморъчно изготвено „искане“ от подсъдимата Иванчева, с което същата настоява мярката ѝ за неотклонение да бъде изменена в подписа.

Съставът на АСНС е разгледал жалбите в закрито заседание на 01.10.2018 година, като в определението си е отразил искането за защитата на подс. Иванчева за провеждане на открито съдебно заседание, но без да изложи съображения в тази насока.

С постановеното определение № 143 от 01.10.2018 година, съдът е потвърдил определението от 13.09.2018 година на СНС по н. о. х. д. № 2617/2018 година, с което е отхвърлено искането за прекратяване на съдебното производство по делото и връщането му на прокурора за отстраняване на допуснати на досъдебното производство съществени нарушения на процесуалните правила, както и определението от същата дата по същото наказателно дело, с което е отказано да бъдат изменени мерките за неотклонение задържане под стража на *обвиняемите* Иванчева, Петрова и Дюлгеров. Това определение е окончателно и не подлежи на обжалване и протестиране.

В. н. ч. д. № 473/2018 г. по описа на АСНС:

Производството по в. н. ч. д. № 473/2018 г. по описа на АСНС е образувано по частен протест от СП след като с определение от 18.10.2018 г., постановено по н. о. х. д. № 2617/2018 г. по описа на СНС, 14-ти състав, в процедура по реда на чл.270 от НПК са били изменени мерките за неотклонение по отношение на подсъдимите Десислава Петрова Иванчева и Биляна Емилова Христова – Петрова от задържане под стража в домашен арест. С цитираното

определение на първоинстанционния съд изпълнението му било отложено до влизането му в сила.

Частният протест е депозиран от СП на 19.10.2018 г. пред първоинстанционния съд при спазване правилата на чл.342 от НПК, като съобщения за същия са изпратени на подсъдимите и техните защитници. В срока по чл.342, ал.2 от НПК възражения са постъпили от подсъдимата Биляна Емилова Христова – Петрова чрез защитника ѝ адв. Емануил Йорданов и от адв. Теодора Гинчева, защитник на подсъдимата Десислава Иванчева.

Наред с частния протест, по делото на 25.10.2018 г. са постъпили още жалба от подсъдимата Иванчева, озаглавена „искане“ за изменение на мярката ѝ за неотклонение от задържане под стража в подписка и редица други оплаквания по начина на водене на делото с искания за сезиране на Съда на ЕС, както и жалба от защитника ѝ – адв. Теодора Гинчева с искане за изменение на мярката ѝ за неотклонение от „задържане под стража“ в друга, която не възпрепятства свободното ѝ придвижване. Преписи от тези жалби са изпратени на Специализираната прокуратура.

В. н. ч. д. № 473/2018 г. е образувано на 26.10.2018 г., след като частният протест и частните жалби били изпратени на същата дата от СНС ведно с цялото производство по н. о. х. д. № 2617/2018 г., като съобразно правилата за случайно разпределение, прилагани от АСНС докладчикът е определен „автоматично“, а членовете на състава са определени „ръчно“, доколкото съдията-докладчик е бил от 5-ти състав.

По искане на СНС, документирано чрез разпореждане на съдията-докладчик от 30.10.2018 г., с което е отправена молба до АСНС временно да бъде предоставено н. о. х. д. № 2617/2018 г. за провеждане на насроченото за 31.10.2018 г. съдебно заседание, с определение от 30.10.2018 г. на АСНС, 5-ти състав, същото било предоставено на първоинстанционния съд за провеждане на насроченото съдебно заседание.

С писмо изх. № 7413 от 31.10.2018 г., подписано от съдията-докладчик по н. о. х. д. № 2617/2018 г. по описа на СНС, 14-състав, делото било отново изпратено на АСНС за произнасяне по частните протест и жалби.

С писмо изх. № 7472 от 01.11.2018 г., изготвено въз основа на разпореждане от съдията-докладчик по н. о. х. д. № 2617/2018 г. по описа на СНС, 14-състав, делото отново било временно изискано от АСНС за провеждане на съдебно заседание на 02.11.2018 г.

Междувременно АСНС, 5-ти състав, с определение № 163 от 01.11.2018 г., постановено по в. н. ч. д. № 473/2018 г. по описа на същия съд се произнесъл по частния протест и частните жалби, като отменил определението на СНС, 14-ти състав, от 18.10.2018 г. и потвърдил по отношение на подсъдимите Десислава

Иванчева и Биляна Христова – Петрова първоначално определените им мерки за неотклонение задържане под стража.

В. н. ч. д. № 521/2018 година (относно мярката за неотклонение на подсъдимия Дюлгеров):

В съдебно заседание на 25.10.2018 година по искане на защитника на подсъдимия Дюлгеров – адв. Тодорова, съдът е открил производство по чл. 270 от НПК.

След изслушване на съображенията на защитата във връзка с искането за изменяване на мярката за неотклонение на подсъдимия Дюлгеров от задържане под стража в по-лека такава, на становищата по това искане на тримата участвали в заседанието прокурори, на подсъдимия и на неговата последна дума, съдът е постановил протоколно определение, с което е изменил мярката за неотклонение на подсъдимия Дюлгеров от задържане под стража в домашен арест, посочил е конкретното място, на което да се изпълни тази мярка и е разпоредил незабавното освобождаване на подсъдимия с оглед привеждане в изпълнение на новата мярка за неотклонение, освен ако не се задържа на ново основание.

Срещу определението е подаден частен протест от прокурор при СП – чрез СНС до АСНС. Протестът е изведен от СП на 01.11.2018 година и е постъпил в СНС на същата дата – 01.11.2018 година (вх. № 13292). Върху него, с дата „2.XI.18“, е отразено ръкописно, че протестът е в срок и „Копие бе връчено на защитата на 12.XI.18 да се изпрати на САНС“. Постъпил е, заедно с делото, в АСНС на 16.11.2018 година (вх. № 1880) и на същата дата е образувано от председателя на съда в. н. ч. д. № 521 / 2018 година, проведен е избор на съдия – докладчик и членове на състава съобразно описаните по-горе правила.

Съдът е разгледал частния протест в закрито заседание на 22.11.2018 година и се е произнесъл по основателността му с определение № 178 от същата дата, с което е отменил протоколното определение от 25.10.2018 година на СНС, по н. о. х. д. № 2617/2018 година и вместо това е оставил без уважение искането на подсъдимия Дюлгеров за изменение на мярката му за неотклонение от задържане под стража в по-лека такава. Определението е окончателно.

В. н. ч. д. № 522/2018 г. по описа на АСНС:

В съдебно заседание на 02.11.2018 г. по искания на подсъдимите Иванчева и Петрова и техните защитници е била инициирана процедура по чл. 270, ал. 1 от НПК за изменение на изпълняваните по отношение на подсъдимите мерки за неотклонение задържане под стража в по-леки такива. За нуждите на производството били допуснати съдебномедицински експертизи за изясняване на здравословното състояние на подсъдимите. С оглед необходимостта от изготвяне на писмени заключения и изслушване на експертите производството

по делото е било отложено за 12.11.2018 г. от 12:00 ч., като впоследствие – поради служебна ангажираност на едно от вещите лица – с разпореждане на съдията-докладчик от 05.11.2018 г. делото е било пренасрочено за 16.11.2018 г. от 10:00 ч.

В съдебно заседание на 16.11.2018 г., след разпит на назначените вещи лица и приемане на заключенията им, съдебният състав (с председател съдията Иво Хинов и членове съдебните заседатели Мария Праматарова и Нели Стоянова) се е произнесъл по исканията за изменение на мерките за неотклонение, като е изменил изпълняваните по отношение на подсъдимите Иванчева и Петрова мерки за неотклонение задържане под стража в домашен арест (за всяка от тях), определил е местата за изпълнение на постановените мерки за неотклонение домашен арест, постановил е незабавно освобождаване на подсъдимите от следствения арест, ако не се задържат на друго основание, и е указал, че определението подлежи на обжалване и протестиране пред АСНС в 7-дневен срок от постановяването му. В протокола от проведеното съдебно заседание е било отразено, че е приключило в 11:50 ч.

Около 12 часа секретар Сн. Тодорова изпратила по факс до следствения арест препис-извлечение от протокола в частта относно постановеното определение за изменение на мерките за неотклонение на подсъдимите Иванчева и Петрова, като провела и телефонен разговор със служител от следствения арест, който потвърдил получаването на извлечението от протокола със съдебното определение.

Същия ден, в интервала 13:00 – 13:30 ч. в СНС са постъпили частен протест от прокурор при Специализираната прокуратура Сн. Христова против определението за изменение на мерките за неотклонение на подсъдимите Иванчева и Петрова, вх. № 14133 от 16.11.2018 г. на СНС, и „особено искане по реда на чл. 343 от НПК”, изготвено от прокурор Сн. Христова, заведено с вх. № 14134 от 16.11.2018 г. на СНС. И двата документа са адресирани до АСНС чрез СНС, XIV състав, НОХД № 2617/2018 г. по описа на СНС, като е отразено, че са изготвени и копия за Апелативната специализирана прокуратура.

Около 13:30 – 13:40 ч. подадените частен протест и „особеното” искане за спиране на изпълнението на определението на СНС за изменение на мерките за неотклонение на подсъдимите Иванчева и Петрова в домашен арест са били докладвани на съдията-докладчик Хинов. Частният протест е резолиран с ръкописно разпореждане на съдията-докладчик от 16.11.2018 г. с указания за връчване на копия на защитата и за възможността им да подадат възражения в 7-дневен срок, след което да се изпрати на АСНС по компетентност. Върху искането за спиране на изпълнението на постановеното определение е положено ръкописно разпореждане на съдията-докладчик от 16.11.2018 г. с текст „забавно на АС копие на защитата”.

Видно от съдържанието на разпореждане на съдията-докладчик от 26.11.2018 г., около 13:30 ч. на 16.11.2018 г. председателят на АСНС „посетил съдия Иво Хинов”, като го уведомил за необходимостта „особеното” искане да се администрира „възможно най-бързо” и да се изпрати на АСНС с оглед спешността на исканото произнасяне, както и за необходимостта следственият арест да бъде уведомен за постъпването на документите, изготвени от прокурора.

След разговора съдията-докладчик устно разпоредил на съдебния секретар да изпрати копия от частния протест и искането за спиране на изпълнението на постановеното определение на следствения арест и на Специализираната прокуратура, като задължил секретаря незабавно да започне изготвянето на протокола от проведеното съдебно заседание в частта относно изложените мотиви на определението.

След това съдията-докладчик изготвил разпореждане от 16.11.2018 г., в което в писмен вид е посочил, че поради краткия срок от приключване на съдебното заседание съдебният протокол все още не бил изготвен; изложил е съображения за отсъствие на „прекомерен и абсолютен интензитет” на опасността от извършване на престъпление от страна на подсъдимите Иванчева и Петрова, обуславяща „явна и спешна необходимост от незабавното изпращане на особеното искане на втората инстанция”; задължил е съдебния секретар незабавно да предприеме действия по изготвянето на протокола, като „преимуществено изготви съдебното произнасяне (мотиви и диспозитив)”, разпоредил е на секретаря в 15:20 ч. да докладва на съдията крайния резултат; указал е да се уведоми СП, че „особеното” искане ще бъде изпратено на втората инстанция в 15:30 ч. заедно с копие от „частично” изготвения протокол от съдебното заседание; постановил е копие от разпореждането да се изпрати незабавно на СпПр, като предоставил възможност на прокурора да направи възражения против определението, които, в случай, че постъпят, да бъдат незабавно докладвани. Съгласно дадените с разпореждането указания деловодителят Р. Георгиева веднага изготвила съобщение до СП, което незабавно било връчено ведно с препис от самото разпореждане.

От 14:00 до 14:50 ч. съдия Хинов бил ангажиран в съдебно заседание по друго наказателно дело.

Междувременно, макар че частният протест против определението за изменение на мерките за неотклонение на подсъдимите Иванчева и Петрова и „особеното” искане за спиране на изпълнението на определението са били подадени до АСНС чрез първоинстанционния съд, с писмо на прокурора от СП Сн. Христова, заведено с вх. № 1881 от 16.11.2018 г. на АСНС, същите документи са били депозирани и директно във второинстанционния съд.

В деловодната система на АСНС входящият документ е описан като „частен протест” и е отразено, че е подаден на 16.11.2018 г. в 13:45 ч. Въз основа на него с разпореждане на председателя на АСНС е било образувано в. н. ч. д. № 522/2018 г.

В 13:55:17 ч. делото е било разпределено по компютърен път на случаен принцип, като за съдия-докладчик е била определена съдия Веселина Вълева, II състав. Останалите членове на състава са били конфигурирани чрез ръчно разпределение съгласно т. 2.1. от *Вътрешните правила за случайно електронно разпределение на делата и натовареността на съдиите в Апелативен специализиран наказателен съд*, както следва: съдия Димчо Георгиев, председател на II състав (в 13:56:39 ч.) и съдия Даниела Росенова, член на II състав (в 13:57:36 ч.).

С разпореждане от 16.11.2018 г., положено върху протокола за избор на съдия-докладчик, съдия Вълева е разпоредила незабавно да се изиска от СНС препис от съдебния протокол и съдебните книжа по н. о. х. д. № 2617/2018 г., за което е било съставено и изпратено писмо с изх. № 859/16.11.2018 г.

След приключването в 14:50 ч. на съдебното заседание, в което участвал, съдията от първоинстанционния съд Хинов е проверил представения от съдебния секретар „частичен” протокол от проведеното на 16.11.2018 г. съдебно заседание с изготвени единствено мотиви и диспозитив на съдебното определение от 16.11.2018 г. за изменение на мерките за неотклонение на подсъдимите Иванчева и Петрова. Останалата част от протокола, приложен на л. 15 – 22 от в. н. ч. д. № 522/2018 г. – включително отговорите на изслушаните вещи лица, прочетените документи, съдържанието на пледоариите на страните – не е била изготвена, състояла се е в работни съкращения на секретаря относно случилото се в съдебната зала и по съдържание е останала неразбираема. Този документ е бил подписан само от председателя на съдебния състав съдията Хинов, като липсват подписи на съдебния секретар, както и на съдебните заседатели, участвали при постановяване на определението за изменение на мерките за неотклонение на подсъдимите. В 15:00 ч. съдията-докладчик е отразил писмено върху титулната страница на документа, че представлява „частичен протокол за нуждата на производството по чл. 343 от НПК”.

В 15:00 ч. частният протест на прокурора в СП, „особеното” искане към него и „частичният” протокол са били изпратени на въззивната инстанция с писмо изх. № 7984/16.11.2018 г. на СНС, постъпило и заведено в АСНС с вх. № 1882/16.11.2018 г. В приложената по в. н. ч. д. № 522/2018 г. документация липсват данни към второинстанционния съд да е било експедирано самото н. о. х. д. № 2617/2018 г. по описа на СНС. По това време обаче същото очевидно се е намирало в АСНС, тъй като е било изпратено там по в. н. ч. д. № 521/2018 г. с

писмо на СНС, изх. № 7971 от 16.11.2018 г., вх. № 1880 от 16.11.2018 г. на АСНС.

С определение № 175 от 16.11.2018 г. АСНС, II състав, е спрял изпълнението на определение от 16.11.2018 г. по н. о. х. д. № 2617/2018 г. по описа на СНС, с което са изменени мерките за неотклонение на подсъдимите Десислава Иванчева и Биляна Петрова от задържане под стража в домашен арест. Делото било върнато на СНС за изпълнение на процедурата по чл. 342, ал. 2 от НПК.

Към 17:30 ч. пълният протокол от проведеното на 16.11.2018 г. съдебно заседание е бил изцяло обработен, проверен от председателя на състава и подписан от него и секретаря. В ръкописно разпореждане от 16.11.2018 г. с отразен час на полагането му – 17:30 ч., съдията Хинов е удостоверил, че документът представлява окончателен вариант на цялостния протокол и е разпоредил да бъде изпратен на апелативния съд след подписването му от повиканите по спешност съдебни заседатели.

Съгласно изготвена от съдебния секретар Сн. Тодорова справка от 20.11.2018 г. след 17:30 ч. протоколът бил подписан от съдебния заседател Мария Праматарова във фойето на сградата на съда, а около 18:30 ч. – и от съдебния заседател Нели Стоянова.

С писмо изх. № на СНС 7988/16.11.2018 г., заведено с вх. № 1883/16.11.2018 г. на АСНС протоколът е бил изпратен на въззивната инстанция.

Върху писмото е отразена ръкописна констатация на съдията-докладчик по в. н. ч. д. № 522/2018 г. Вълева, че било „получено на 16.11.2018 г. – 18.05 ч., т. е. след произнасяне по особеното искане”.

В. н. ч. д. № 543/2018 г. по описа на АСНС, 2-ри състав.

Производството по в. н. ч. д. № 543/2018 г. е образувано на 28.11.2018 г. за произнасяне по частния протест на СП срещу определение на СНС, 14-ти състав от 16.11.2018 г. по н. о. х. д. № 2617/2018 г., след като образуваното в. н. ч. д. № 522/2018 г. по описа на АСПНС, 2-ри състав по същия частен протест, придружен с особено искане за спиране изпълнението на цитираното определение на първоинстанционния съд, е приключило с произнасяне единствено по особеното искане, с което постановеното незабавно изпълнение на определението на СПНС, 14-ти състав, е било спряно, а делото е било върнато на първоинстанционния съд за изпълнение процедурата по чл. 342, ал. 2 от НПК още на същата дата – 16.11.2018 г.

По в. н. ч. д. № 522/2018 г. АСНС, 2-ри състав, не се произнесъл по същество по подадения частен протест. След като процедурата по чл. 342, ал. 2 от НПК била изпълнена от първоинстанционния съд, като заинтересованите страни били уведомени както относно частния протест, така и относно постъпилите между временно частна жалба от подсъдимата Биляна Христова –

Петрова чрез защитника ѝ адв. Емануил Йорданов и възражение от адв. Теодора Гинчева – защитник на подсъдимата Десислава Иванчева, цялото производство по н. о. х. д. № 2617/2018 г. било изпратено на АСПНС с писмо изх. № 8246 от 28.11.2018 г., където на същата дата (28.11.2018 г.) било образувано в. н. ч. д. № 543/2018 г. Докладчикът по делото и членовете на съдебния състав били определени „ръчно“ по изложените причини (липса на произнасяне по съществуващото на предходното частно производство, което било върнато за довършване на процедурата по чл. 342, ал. 2 от НПК).

В срока на произнасянето по в. н. ч. д. № 543/2018 г. наказателното производство по н. о. х. д. № 2617/2018 г. по описа на СНС, 14-ти състав, било временно предоставено на първата инстанция за провеждане на предварително насрочено съдебно заседание, след което върнато отново на апелативната инстанция. С определение № 187 от 06.12.2018 г., АСПНС, 2-ри състав, се произнесъл по частния протест и частната жалба на подсъдимата Петрова, като отменил определението на СНС, 14-ти състав, от 16.11.2018 г. и потвърдил първоначално определените мерки за неотклонение на подсъдимите Иванчева и Петрова задържане под стража.

Изводи:

При разглеждането от съда на исканията на подсъдимите за изменение на мерките им за неотклонение „задържане под стража“ в рамките на проведените производства непосредствено след внасяне на делото в СНС с обвинителен акт, не се установяват пропуски и неоправдани забавяния от страна на съда при образуване, разпределяне, администриране, насрочване и разглеждане на производствата по мерките за неотклонение.

Молбата на подс. Иванчева от 16. 08. 2018 година е разгледана по същество от първоинстанционния съд едва на 13. 09. 2018 година, а от въззивния – на 01. 10. 2018 година. (в. н. ч. д. № 406/2018 г.)

През посочения почти едномесечен период обаче първият съд е извършвал необходимите и поискани от подсъдимата процесуални действия по назначаване и изслушване на две експертизи във връзка с физическото и психическото ѝ здраве, насрочвал е съдебните заседания ежеседмично и е разпореждал предоставяне на гарантираните ѝ от закона възможности за запознаване с материалите по делото и организиране на защитата ѝ.

В рамките на около две седмици от постановяване на определението на първоинстанционния съд е извършена и въззивната проверка на съдебния акт.

Във всички случаи е осъществявана размяната на книжа и връчването на съобщения в кратки срокове.

Забавяне се констатира при администриране на частния протест срещу определението на СНС относно изменението на мярката за неотклонение на подсъдимия Дюлгеров (в. н. ч. д. № 521/2018 година). Както бе посочено,

протестът е постъпил в СНС на 01.11.2018 година и е изпратен на АСНС на 16.11. с. г. В определението на въззивния съд от 22.11.2018 година е прието, че копие от протеста е връчен на защитата на подсъдимия на 12.11.2018 г. лично от председателя на състава, която констатация не би могла да се приеме за безспорна, защото написаното върху протеста разпореждане е от 02.11.18 г., но съдържа посочена последваща дата 12.11.18, както бе цитирано по-горе. Произнасянето по мярката за неотклонение е продължило почти един месец, без в този период да е налице процедура за насрочване и провеждане на открити съдебни заседания, размяна на книжа и пр.

В рамките на произнасянията (по в. н. ч. д. № 473/2018 г. по описа на АСНС, 5-ти състав, и в. н. ч. д. № 543/2018 г. по описа на АСНС, 2-ри състав) са спазени всички изисквания на закона и правилата за случайно разпределение на делата, както относно сроковете, така и относно съобщенията на заинтересованите страни и предоставянето им на право за възражения.

В. н. ч. д. № 522/2018 г. по описа на АСНС е образувано по директно подаден в АСНС частен протест, придружен с искане за спиране на изпълнението на определението на първоинстанционния съд за изменение на мерките за неотклонение на подсъдимите Десислава Иванчева и Биляна Петрова от задържане под стража в домашен арест, без да е спазено изискването на чл. 345, ал. 3 вр. чл. 319, ал. 2 от НПК частните жалби и частните протести да се подават чрез съответния първоинстанционен съд.

В. н. ч. д. № 522/2018 г. по описа на АСНС е образувано, а искането за спиране на изпълнението на определението на първоинстанционния съд за изменение на мерките за неотклонение на подсъдимите Десислава Иванчева и Биляна Петрова от задържане под стража в домашен арест е разгледано, без да е изпълнена процедурата по чл. 342, ал. 2 от НПК съгласно, която в 7-дневен срок от съобщението за постъпилия частен протест подсъдимият може да направи възражение.

В НПК и ПАС (Правилник за администрацията в съдилищата, приет с решение на Пленум на ВСС по протокол № 25 от 03.08.2017 г., обн. В Дв, бр. 68 от 22.08.2017 г.) не е предвидена възможност за образуване на самостоятелно производство пред въззивната инстанция по чл. 343 от НПК. Съдебното произнасяне на въззивната инстанция по искане за спиране на изпълнението на първоинстанционното определение предпоставя редовно образувано въззивно производство, каквото в разглеждания случай не е било налице. Именно с оглед неспазването на изискванията на чл. 342, ал. 2 от НПК с определението № 175 от 16.11.2018 г. АСНС, II състав, делото е било върнато на СНС за изпълнение на процедурата по чл. 342, ал. 2 от НПК. С постановения съдебен акт въззивната инстанция е пропуснала да прекрати производството по в. н. ч. д. № 522/2018 г., което представлява формален процесуален пропуск в дейността на съдебния

състав, доколкото без прекратителен диспозитив делото продължава да е висящо по описа на АСНС.

Определение № 175 от 16.11.2018 г. АСНС, II състав, за спиране изпълнението на определение от 16.11.2018 г. по н. о. х. д. № 2617/2018 г. по описа на СНС, с което са изменени мерките за неотклонение на подсъдимите Десислава Иванчева и Биляна Петрова от задържане под стража в домашен арест, е постановено без съдебният състав да е разполагал с протокола от проведеното на 16.11.2018 г. съдебно заседание. Същият е бил администриран до въззивната инстанция след произнасянето на съда по искането на прокурора за спиране на изпълнението на определението.

Към момента на произнасяне по искането за спиране по образуваното в. н. ч. д. № 522/2018 г. въззивният съдебен състав е разполагал единствено с т. н. „частичен” протокол, обективиращ в работен вариант мотивите и диспозитива на постановеното от първоинстанционния съд определение за изменение на мерките за неотклонение на подсъдимите Десислава Иванчева и Биляна Петрова мерки за неотклонение от задържане под стража в домашен арест. Този документ не представлява официален такъв, тъй като е бил подписан единствено от председателя на първоинстанционния съдебен състав, но не и от секретаря съгласно чл. 311, ал. 2 от НПК. В процесуалния закон въобще не е регламентирано понятие „частичен” протокол.

Към момента на произнасянето на въззивния съд по искането за спиране все още не е било подписано от съдебните заседатели и самото определение за изменение на мерките за неотклонение на подсъдимите Десислава Иванчева и Биляна Петрова от задържане под стража в домашен арест. (т. е. изобщо не е бил налице годен съдебен акт, окончателно финализиран с подписите на членовете на съдебния състав).

Аналогично, без да е налице окончателно изготвен протокол от съдебното заседание, както и подписан съдебен акт относно изменението на мерките за неотклонение на подсъдимите, още около 12 ч. на 16.11.2018 г. първоинстанционният съд е изпратил „препис-извлечение” от протокола за изпълнение на следствия арест.

Препоръки:

Комисията счита, че констатираните нарушения по в. н. ч. д. № 522/2018 г. представляват инцидентен случай на неправилна съдебна практика. Не може да се направи обоснован извод за сериозен системен незаконосъобразен подход при образуването и администрирането по производствата, постановени по реда на чл. 270, ал. 1 от НПК по искания за промяна на изпълнявани по отношение на подсъдими лица мерки за неотклонение. В тази насока следва да се има предвид ограниченият брой проверени наказателни частни дела, както и обстоятелството, че съдебната практика по прилагане на чл. 343 от НПК в хипотезата на

упражняване на правомощията по спиране от въззивната инстанция е крайно оскъдна. Ето защо на съдилищата следва да се укаже стриктно да спазват актуалното законодателство – нормите на НПК и Правилника за администрацията на съдилищата – при образуване и администриране на делата. Те не са самоцелни, а представляват гаранция за ефективно правосъдие.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Галина Захарова)

ЧЛЕНОВЕ: 1.

(Капка Костова)

2.

(Галина Тонева)